

A P E L !!!

SZANOWNI MIESZKAŃCY POWIATU JAWORSKIEGO

Komendant Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Jaworze zwraca się z apelem o poszanowanie otaczającego nas środowiska naturalnego.

Każdy z nas lubi wypoczywać na łonie natury. Niestety środowisko jest regularnie niszczone przez bezmyślne działanie człowieka. Jednym z przejawów takiego działania jest wiosenne wypalanie traw na nieużytkach, rowach przydrożnych czy wałach przeciwpowodziowych. Sytuacja powtarza się w okresie późnego lata i jesieni, gdy po żniwach wypalana jest słoma na polach. Często w takich przypadkach dochodzi do pożaru lasu bezpośrednio sąsiadującego z polami.

Analiza pożarów prowadzona za lata ubiegłe wykazuje, że znaczna ich ilość powstaje w okresie wiosennym i jesiennym na skutek wypalania pozostałości roślinnych. Dane statystyczne pokazują, że jest to duży problem.

Dlaczego nie?

Wypalanie traw i zarośli jest prawnie zabronione! Jest to jeden z najbardziej brutalnych sposobów niszczenia środowiska. Wbrew pozorom, wypalanie nie daje żadnych korzyści, a wręcz przeciwnie – przynosi jedynie szkody dla przyrody, jak i samego człowieka, jest bardzo niebezpieczne.

- Co roku w pożarach wywołanych przez podpalaczy traw giną ludzie - najczęściej ci, którzy podejmują się wypalania.
- Wypalanie traw zabija zwierzęta. Śmierć w płomieniach czyha na ptaki. Niszczony są miejsca lęgowe wielu gatunków ptaków gnieźdzących się na ziemi lub w strefie krzewów. Palą się również gniazda już zasiedlone, a zatem z jajeczkami lub pisklętami (np. tak lubianych przez nas wszystkich skowronków).
- Dym uniemożliwia pszczołom, trzmielom oblatywanie łąk. Owady te giną w płomieniach, co powoduje zmniejszenie liczby zapylonych kwiatów, a w konsekwencji obniżenie plonów roślin.
- Giną zwierzęta domowe, które przypadkowo znajdują się w zasięgu pożaru, ponieważ tracą orientację w dymie, ulegają zaczadzeniu. Dotyczy to również dużych zwierząt leśnych, takich jak sarny, jelenie czy dziki.
- Płomienie niszczą miejsca bytowania zwierzyny łownej, m.in. bażantów, kuropatw, zajęcy, a nawet saren.
- W płomieniach lub na skutek podwyższonej temperatury ginie wiele pożytecznych zwierząt kręgowych: płazy (żaby, ropuchy, jaszczurki), ssaki (krety ryjówki, jeże, zajęce, lisy, borsuki, kuny, nornice, badyłarki, ryjówki i inne drobne gryzonie).
- Przy wypalaniu giną mrówki. Jedna ich kolonia może zniszczyć do 4 milionów szkodliwych owadów rocznie. Mrówki zjadając resztki roślinne i zwierzęce ułatwiają rozkład masy organicznej oraz wzbogacają warstwę próchnicy, przewietrzają glebę. Podobnymi sprzymierzeńcami w walce ze szkodnikami są biedronki, zjadające mszyce.
- Ogień uśmierca wiele pożytecznych zwierząt bezkręgowych, m.in. dżdżownice (które mają pozytywny wpływ na strukturę gleby i jej właściwości), pająki, wiję, owady (drapieżne i pasożytnicze).
- Pożary wzniesione podpaleniem traw są głównym i najniebezpieczniejszym zagrożeniem dla naszych lasów. Ogień szybko ogarnia ogromne połacie drzewostanów, doszczętnie niszcząc trwające od wieków działanie przyrody.

Poza negatywnymi skutkami dla ekosystemu, wypalanie traw niesie za sobą wiele innych zagrożeń, m.in.:

- podczas pożaru powstaje duże zadymienie, które jest szczególnie groźne dla osób przebywających w bezpośrednim sąsiedztwie miejsca zdarzenia, z uwagi na możliwość zaczadzenia;
- wypalanie traw i związane z tym duże zadymienie powoduje zmniejszenie widoczności na drogach, co może prowadzić do powstania groźnych w skutkach kolizji i wypadków drogowych;
- wysuszone trawy palą się bardzo szybko! W przypadku gwałtownej zmiany kierunku wiatru, pożary bardzo często wymykają się spod kontroli i przenoszą na pobliskie lasy i zabudowania.

Niejednokrotnie w takich pożarach ludzie tracą dobytek całego życia. Występuje również bezpośrednie zagrożenie dla zdrowia i życia ludzi.

Co możesz zrobić?

Zawsze możesz zwrócić uwagę podpalaczowi. Jednak bezpieczniejszym i skuteczniejszym sposobem jest poinformowanie straży pożarnej i policji.

Państwowa Straż Pożarna – 112.

Wypalanie pozostałości roślinnych na łąkach, pastwiskach, wrzosowiskach, torfowiskach, nieużytkach, w rowach i na pasach przydrożnych jest zabronione. W stosunku do osób naruszających wyżej wymienione zasady mogą być stosowane sankcje karne określone w Kodeksie Wykroczeń i w Kodeksie Karnym, do pozbawienia wolności łącznie.

Określa to m.in.:

- ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1478 ze zm.):
 - Art. 124. „Zabrania się wypalania łąk, pastwisk, nieużytków, rowów, pasów przydrożnych, szlaków kolejowych oraz trzcinowisk i szuwarów”.
 - Art. 130a. 1. Kto usuwa roślinność przez wypalanie z gruntów rolnych, obszarów kolejowych, pasów przydrożnych, trzcinowisk lub szuwarów, podlega karze aresztu, ograniczenia wolności albo grzywny do 30 000 złotych.
- Art. 30 ust. 3 pkt 3 ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 530 ze zm.) – w lasach oraz na terenach śródleśnych, jak również w odległości do 100 m od granicy lasu, zabrania się działań i czynności mogących wywołać niebezpieczeństwo, a w szczególności:
 - rozniecania ognia poza miejscami wyznaczonymi do tego celu przez właściciela lasu lub nadleśniczego;
 - korzystania z otwartego płomienia;
 - wypalania wierzchniej warstwy gleby i pozostałości roślinnych.
- § 43 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 07 czerwca 2010 roku w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. 2023 poz. 822).

Za wykroczenia tego typu grożą surowe sankcje:

- Art. 82 § 1 ustawy z dnia 20 maja 1971 r. Kodeksu wykroczeń (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 2119 ze zm.) – kara aresztu, nagany lub grzywny, której wysokość w myśl art. 24 § 1 może wynosić od 20 do 5000 zł.
- Art. 163 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 17, ze zm.) stanowi: „Kto spowoduje zdarzenie, które zagraża życiu lub zdrowiu wielu osób albo mieniu w wielkich rozmiarach, mające postać pożaru, podlega karze pozbawienia wolności od roku do lat 10”.

Dopłaty bezpośrednie UE dla właścicieli gruntów rolnych

Do walki ze zjawiskiem wiosennego wypalania traw włączyła się Unia Europejska. Założenia polityki rolnej UE regulują między innymi zagadnienia ochrony środowiska w rolnictwie.

Jednym z narzędzi umożliwiających dokonywanie pozytywnych przemian w tym sektorze jest system dopłat bezpośrednich. Ta forma wsparcia unijnego zobowiązuje użytkownika gruntów do utrzymania ziemi w dobrej kulturze rolnej.

Dlatego edukację należy rozpocząć już w szkołach podstawowych, kiedy u człowieka kształtuje się charakter i wrażliwość na piękno otaczającej nas przyrody. Apelujmy do wszystkich, aby pod hasłem „Ochrony Przyrody Ziemi Jaworskiej” zrobić wszystko co pozwoli na ograniczenie liczby niepotrzebnych pożarów zarówno w roku bieżącym jak i w latach następnych.